

FINLANDS FÖRFATTNINGSSAMLING

Utgiven i Helsingfors den 20 april 2021

319/2021

Jord- och skogsbruksministeriets förordning om frivillig hälsoövervakning av djur

I enlighet med ministeriets beslut jord- och skogsbruksministeriets beslut föreskrivs med stöd av 12 § 4 mom. och 13 § 3 mom. i lagen om djursjukdomar (76/2021):

1 kap.

Allmänna bestämmelser

1 §

Tillämpningsområde

I denna förordning föreskrivs om frivillig hälsoövervakning enligt 12 § i lagen om djursjukdomar (76/2021) för övervakning av bakteriell njursjukdom hos fisk (*BKD*) samt maedi-visna och caprine arthritis-encephalitis (*CAE*). I förordningen utfärdas också närmare bestämmelser om de skyldigheter, förbud, villkor och restriktioner som ingår i hälsoövervakningen, om hur anläggningar ska hälsoklassificeras i enlighet med 12 § i lagen om djursjukdomar och om innehållet i de anmälningar som avses i 13 § i lagen om djursjukdomar.

2 §

Definitioner

I denna förordning avses med

- 1) *laxfisk* vattenlevande djur som hör till familjen *Salmonidae*,
- 2) *inlandsvattenområde* sjöar, tjärnar, sådana delar av älvar och älvmynningar dit vandringsfisk från havsområdet inte kan vandra eller dit den kan vandra bara genom att passera minst två vandringshinder längs en fiskväg, samt anläggningar som tar vatten från de nämnda vattenområdena eller som använder grundvatten eller smältvatten,
- 3) *får* djur, som tillhör en av de arter av klövdjur som tillhör släktet *Ovis* samt avkommor av korsningar mellan dessa arter, samt
- 4) *getter* djur, som tillhör en av de arter av klövdjur som tillhör släktet *Capra* samt avkommor av korsningar mellan dessa arter.

Vad som anges i denna förordning om fiskar avser också könsceller från fiskar.

I denna förordning används också definitioner enligt 3 § i lagen om djursjukdomar och artikel 4 i EU:s djurhälsöförordning.

319/2021

3 §

Frivillig hälsoövervakning

Frivillig hälsoövervakning kan genomföras för att övervaka

- 1) BKD på sådana anläggningar inom inlandsvattenområdet där laxfiskar föds upp för utplantering eller för förflyttning till någon annan anläggning för fortsatt uppfödning, och
- 2) maedi-visna och CAE på anläggningar där det hålls får eller getter.

4 §

Anmälningar och journalföring

Aktören ska föra journal över hälsokontroller och provtagningar som utförts på anläggningen samt över analysresultaten. Journalföringen ska bevaras åtminstone tills aktören upphör med övervakningen och den ska på begäran visas för djurhälsomyndigheten.

2 kap.

Frivillig övervakning av BKD

5 §

Inspektioner, provtagning och sändande av prover för analys som gäller övervakning av BKD

Aktören ska på en anläggning där frivillig hälsoövervakning med avseende på BKD (*BKD-övervakning*) genomförs sörja för att kommunalveterinären en gång om året inspekterar anläggningen för att övervaka sjukdomen. Om anläggningen är en damm med naturligt foder eller ett kläckeri får inspektionen också genomföras annanstans än på anläggningen och inspektionerna av samma ägares anläggningar förenas till en inspektion. Aktören ska dessutom se till att i 2 mom. avsedda prover med avseende på den sjukdom som övervakas tas på fiskarna och att proverna sänds för analys till ett officiellt djurhälsolaboratorium.

I samband med en kontroll ska prover för analys med avseende på BKD tas på de fiskar på anläggningen som tillhör en art som är mottaglig för sjukdomen. I samband med kontrollen kan man dock komma överens om att aktören ser till att proverna tas och sänds vid en annan tidpunkt, om detta är ändamålsenligare med tanke på övervakningen av sjukdomen. Prover tas inte om anläggningen är en damm med naturligt foder. I samband med kontrollen ska det också utredas om de förpliktelser som anges i 1 mom. samt 6 och 7 § har iakttagits på anläggningen.

6 §

Anmälan om BKD

En aktör som förbundit sig till BKD-övervakning ska omedelbart anmäla till kommunalveterinären, om laxfiskar på anläggningen har symptom som tyder på BKD eller om det av någon annan orsak finns en misstanke om eller om det konstateras att sjukdomen i fråga förekommer på anläggningen.

I de fall som avses i 1 mom. får aktören inte överlåta laxfiskar till andra anläggningar som omfattas av BKD-övervakning.

7 §

Anskaffning av laxfiskar till anläggningen

En anläggning där BKD-övervakning genomförs får skaffa

- 1) laxfiskar endast från sådana anläggningar där BKD-övervakning genomförs och som vid klassificering placeras i hälsokategori 1 enligt 8 §,
- 2) frilevande laxfiskar endast om de har konstaterats vara fria från BKD genom sådana undersökningar i karantän som är tillräckliga med hänsyn till fångstplatsens sjukdomsläge.

Anläggningen får dessutom skaffa laxfiskar från en sådan anläggning i någon annan stat som uppfyller de villkor för förekomst av den övervakade sjukdomen i fråga och för övervakning av sjukdomen som motsvarar villkoren för klassificering i hälsokategori 1 enligt denna förordning, eller som finns i ett område som Europeiska kommissionen har beviljat sjukdomsfri status.

8 §

Hälsoklassificering i anslutning till BKD-övervakning

De anläggningar där BKD-övervakning genomförs indelas i följande hälsokategorier:

- 1) anläggningar som är fria från BKD,
- 2) anläggningar där risken för BKD hanteras på ett kontrollerat sätt,
- 3) andra anläggningar som omfattas av BKD-övervakning.

Anläggningen klassificeras i hälsokategori 1, om

- 1) BKD inte tidigare har förekommit på anläggningen, eller den fisk, hos vilken BKD har påvisats eller som har utsatts för BKD, har avlägsnats från anläggningen för att utrota BKD och odlingsbassängerna för denna fisk har behandlats så att de inte medför risk för spridning av BKD,

2) BKD-övervakning har genomförts på anläggningen åtminstone under de två närmast föregående åren och BKD inte har förekommit där under denna tid,

3) de förpliktelser och restriktioner som anges i 5–7 § har iakttagits på anläggningen åtminstone under de två närmast föregående åren, och

4) risken för spridning av sjukdom från eventuella anläggningar i närheten av anläggningens vattentag och från frilevande fiskar i närheten av den nämnda platsen inte är betydande.

Den minimitid om två år som föreskrivs i 2 mom. 2 och 3 punkten gäller dock inte en anläggning som precis före klassificeringen har varit helt tömd på fisk och vatten i minst sex veckors tid efter att anläggningen har rengjorts och desinficerats, förutsatt att till anläggningen har anskaffats ny fisk endast på det sätt som anges i 7 § och att fiskarna har undersökts med avseende på BKD efter förflyttningen.

Anläggningen klassificeras i hälsokategori 2, om

- 1) BKD inte tidigare har förekommit på anläggningen, eller den fisk, hos vilken BKD har påvisats eller som har utsatts för BKD, har avlägsnats från anläggningen för att utrota BKD och odlingsbassängerna för denna fisk har behandlats så att de inte medför risk för spridning av BKD,

2) BKD-övervakning genomförs på anläggningen och BKD inte veterligen förekommer där,

3) de förpliktelser och restriktioner som anges i 4–6 § iakttagits på anläggningen, och

4) risken för spridning av sjukdom från eventuella anläggningar i närheten av anläggningarnas vattentag och från frilevande fiskar i närheten av den nämnda platsen inte är betydande.

I andra fall än de som avses i 2–4 mom. klassificeras anläggningen i hälsokategori 3.

Frivillig maedi-visna- och CAE-övervakning

9 §

Inspektioner, provtagning och sändande av prover för analys som gäller övervakning av maedi-visna

En aktör på en anläggning där frivillig hälsoövervakning med avseende på maedi-visna och CAE (*maedi-visna-övervakning*) genomförs ska sörja för att kommunalveterinären regelbundet besöker anläggningen för att inspektera de får och getter som är äldre än 12 månader, tar maedi-visna- och CAE-prover på dem i samband med besöken och sänder proverna för analys till ett officiellt djurhälsolaboratorium.

Inspektions- och provtagningsbesök ska göras enligt följande:

- 1) fem besök med 12–18 månaders mellanrum, och
- 2) därefter regelbundet med 32–38 månaders mellanrum.

Med avvikelse från vad som bestäms i 2 mom. 1 punkten ska det dock göras två inspektions- och provtagningsbesök med 12–18 månaders mellanrum, om det gäller en ny anläggning eller en anläggning som helt har tömts på får och getter och därefter rengjorts och desinficerats och om de förbud och restriktioner som anges i 10 § har iakttagits på anläggningen fram till det att provtagningen inleddes.

I samband med inspektionen ska blodprov för analys med avseende på maedi-visna och CAE tas på de får och getter på anläggningen som är äldre än 12 månader. I samband med inspektionen ska det också utredas om de förpliktelser som anges i 10 och 11 § har iakttagits på anläggningen.

10 §

Förflyttning av djur, embryon och könsceller till anläggningen och kontakt med andra djur

Till en anläggning där det genomförs maedi-visna-övervakning får det förflyttas får och getter samt embryon och könsceller från dessa

1) från en annan anläggning som omfattas av maedi-visna-övervakning och som har klassificerats i hälsokategori 1,

2) från en anläggning som används tillfälligt, om det är fråga om får eller getter som återvänder till anläggningen i fråga eller får eller getter som har kommit från en anläggning som avses i punkt 1, och fåren och getterna inte däremellan har kommit i kontakt med får och getter från en annan anläggning än en sådan som har klassificerats i hälsokategori 1,

3) från en annan stat, om aktören kan visa att anläggningen för djuren eller donatordjuren för embryon eller könsceller uppfyller sådana villkor för förekomst av maedi-visna och CAE och för övervakning av sjukdomarna som motsvarar villkoren för klassificering i hälsokategori 1 enligt denna förordning.

Djuren på anläggningen får inte heller på betesmark, utställningar eller andra motsvarande ställen komma i kontakt med får och getter från en annan anläggning än en sådan som har klassificerats i hälsokategori 1.

11 §

Hälsoklassificering i anslutning till maedi-visna-övervakning

De anläggningar där maedi-visna-övervakning genomförs indelas i följande hälsokategorier:

- 1) anläggningar som är fria från maedi-visna och CAE,

2) anläggningar där risken för maedi-visna och CAE hanteras på ett kontrollerat sätt, och

3) andra anläggningar som omfattas av maedi-visna-övervakning.

Anläggningen klassificeras i hälsokategori 1, om

1) bestämmelserna om inspektions- och provtagningsbesök i 9 § har iakttagits och minst tre av de besök som avses i 9 § 2 mom. eller, i de fall som avses i 9 § 3 mom., minst ett besök har gjorts på anläggningen,

2) de förbud och restriktioner som avses i 10 § har iakttagits på anläggningen från och med det att provtagningen inleddes, och

3) laboratorieanalyserna av de prover som tagits vid de besök som avses i 1 punkten har färdigställts och maedi-visna eller CAE inte förekommer på anläggningen.

Anläggningen klassificeras i hälsokategori 2, om

1) bestämmelserna om inspektions- och provtagningsbesök i 9 § iakttas på anläggningen,

2) de förbud och restriktioner som avses i 10 § iakttas på anläggningen, och

3) maedi-visna eller CAE inte veterligen förekommer på anläggningen.

I andra fall än de som avses i 2–3 mom. klassificeras anläggningen i hälsokategori 3.

4 kap.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

12 §

Ikraftträdande

Denna förordning träder i kraft den 21 april 2021.

13 §

Övergångsbestämmelser

I enlighet med de bestämmelser som gällde vid denna förordnings ikraftträdande ska en hälsokategori som fastställts vid maedi-visna-övervakning betraktas som en hälsokategori enligt denna förordning.

Helsingfors den 13 april 2021

Jord- och skogsbruksminister Jari Leppä

Konsultativ tjänsteman Kajsa Hakulin